

قطعنامه مصوب مجمع عمومی*

[بنا بر گزارش کمیته سوم (A/63/435)]

۶۳/۱۱۷. پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

مجمع عمومی،

با توجه به تصویب پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی توسط شورای حقوق بشر طی قطعنامه ۸/۲ مورخ ۱۸ ژوئن ۲۰۰۸^۱

۱. پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تصویب می‌کند. [متن این پروتکل] به قطعنامه حاضر پیوست است؛

۲. توصیه می‌کند پروتکل اختیاری طی مراسم امضایی که در ۲۰۰۹ برگزار خواهد شد برای امضا مفتوح گردد و از دبیر کل و کمیسر عالی ملل متحد برای حقوق بشر درخواست می‌کند مساعدت لازم را به عمل آورند.

شصت و ششمین اجلاس

ده دسامبر ۲۰۰۸

پیوست

پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

مقدمه

دولت‌های عضو این پروتکل،

با عنایت به اینکه مطابق اصول مصرح در منشور ملل متحد، شناسایی شان ذاتی و حقوق برابر و تفویض‌ناپذیر همه اعضای خانواده بشری مبنای آزادی، عدالت و صلح در جهان است،

با توجه به اینکه اعلامیه جهانی حقوق بشر^۲ اعلام می‌دارد همه انسان‌ها آزاد به دنیا می‌آیند و از لحاظ شان و حقوق با هم برابرند و اینکه همگان بر همه حقوق و آزادیهای مقرر در آن محق هستند، بدون هیچ‌گونه تمایزی، همچون نژاد، رنگ، جنسیت، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا غیر آن، منشاء ملی یا اجتماعی، اموال، ولادت یا وضعیتی دیگر،

* برگردان: دکتر هومن موثق، مدرس دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی؛ مدیر گروه اخلاق زیستی مرکز و کرسی حقوق بشر، صلح و دموکراسی یونسکو، دانشگاه شهید بهشتی.

¹ See *Official Records of the General Assembly, Sixty-third Session, Supplement No. 53 (A/63/53)*, chap. III, sect. A.

² Resolution 217 A (III).

به یاد می‌آورد اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاقین بین‌المللی حقوق بشر^۳ [این موضوع را] شناسایی می‌کنند که آرمان انسان‌های آزادی که بدون ترس و نیاز، از آزادی بهره‌مند می‌شوند، تنها در صورتی محقق می‌شود که شرایطی ایجاد شود که در آن همه بتوانند از حقوق مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بهره‌مند شوند،

با تایید مجدد جهان‌شمولی، تفکیک‌ناپذیری، وابستگی و ارتباط متقابل همه حقوق بشر و آزادی‌های اساسی،

به یاد می‌آورد که هر دولت عضو میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (از این پس «میثاق») متعهد می‌شود به صورت انفرادی و با مساعدت و همکاری بین‌المللی، به‌ویژه [در عرصه] اقتصادی و فنی، تا حداکثر میزان منابع در دسترس خود، با هدف [استفاده از] تمام وسایل مناسب جهت تحقق تدریجی و کامل حقوق شناخته شده در میثاق از جمله و به طور خاص با تصویب تدابیر قانونی، اقداماتی اتخاذ کند،

با توجه به اینکه برای تحقق بیشتر اهداف میثاق و اجرای مفاد آن، مناسب است کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (از این پس «کمیته») را قادر ساخت اشتغالات مقرر در این پروتکل را اجرا کند،

به نحو زیر توافق کرده‌اند:

ماده ۱

صلاحیت کمیته برای دریافت شکایات و رسیدگی به آنها

۱. دولت عضو میثاق که عضو پروتکل حاضر شود، صلاحیت کمیته را برای دریافت و بررسی شکایات به نحو مقرر در مفاد پروتکل حاضر شناسایی می‌کند.
۲. [اگر] شکایتی درباره دولت عضو میثاق باشد که [آن دولت] عضو پروتکل حاضر نیست، کمیته [این شکایت را] نمی‌پذیرد.

ماده ۲

شکایات

افراد یا گروهی از افراد یا نماینده آنها، که تابع صلاحیت هر دولت عضو بوده و مدعی قربانی نقض هر حق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مقرر در میثاق توسط آن دولت هستند، می‌توانند شکایات را ارائه کنند. در مواردی که شکایتی از طرف افراد یا گروهی از افراد ارائه می‌شود، باید با رضایت آنها باشد مگر آنکه شاکی بتواند اقدام به طرفیت از آنها را بدون چنین رضایتی توجیه نماید.

ماده ۳

قابلیت پذیرش

۱. کمیته جز در مواردی که از طی مقدماتی تمام مراجع داخلی در دسترس اطمینان حاصل کرده باشد، شکایتی را بررسی نخواهد کرد. این قاعده در مواردی که طی این مراجع به نحو نامعقولی طولانی باشد، اعمال نخواهد شد.

۲. کمیته در موارد زیر شکایت را رد خواهد کرد:

³ Resolution 2200 A (XXI), annex.

- الف) شکایت ظرف یک سال از طی مقدماتی مراجع داخلی ارایه نشده باشد، جز در مواردی که شاکی بتواند نشان دهد که امکان ارایه شکایت در آن بازه زمانی ممکن نبوده است؛
- ب) مسایلی که موضوع شکایت هستند پیش از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این پروتکل برای دولت عضو اتفاق افتاده باشند، مگر آنکه مسایل مذکور پس از آن تاریخ نیز استمرار داشته باشند؛
- پ) موضوع قبلاً توسط کمیته بررسی شده یا توسط آیین تحقیق یا سازش بین‌المللی دیگری بررسی شده یا در حال بررسی باشد؛
- ت) شکایت با مفاد میثاق مغایر باشد؛
- ث) شکایت آشکارا فاقد مبنا باشد، به اندازه کافی مستند نباشد یا تنها مبتنی بر گزارش‌های رسانه‌های جمعی باشد؛
- ج) سوءاستفاده از حق شکایت باشد؛ یا
- چ) بی‌نام یا غیر کتبی باشد.

ماده ۴

شکایاتی که نشان‌دهنده ضرری آشکار نیستند

کمیته می‌تواند در صورت لزوم از بررسی شکایتی که در آن وجود ضرری آشکار برای شاکی مشخص نیست امتناع کند، مگر آنکه به نظر کمیته، شکایت مساله‌ای در شکایت طرح شده باشد که اهمیتی عمومی دارد.

ماده ۵

تدابیر موقتی

- هر زمان پس از دریافت شکایت و پیش از آنکه درباره مسایل ماهوی تصمیمی گرفته شده باشد، کمیته می‌تواند درخواستی جهت بررسی فوری دولت عضو ذیربط [به آن دولت] مخابره کرده و خواستار اتخاذ تدابیری موقتی شود که ممکن است در شرایط استثنایی برای پیشگیری از خسارت غیرقابل‌جبران به قربانیان یا قربانیان نقض‌های مورد ادعا لازم باشند.
- اقدام کمیته بر اساس بند یک این ماده به منزله تصمیم‌گیری آن درباره قابلیت پذیرش یا ماهیت شکایت نیست.

ماده ۶

مخابره شکایت

- کمیته هر شکایتی را که بر اساس این پروتکل نزد آن طرح شود، به صورت محرمانه به اطلاع دولت ذیربط خواهد رساند، مگر آنکه شکایت را بدون ارجاع به آن دولت غیرقابل‌پذیرش تشخیص دهد.
- دولت طرف شکایت ظرف شش ماه توضیحات یا اظهارات کتبی خود را جهت روشن شدن موضوع و هر جبرانی که توسط آن فراهم شده به کمیته تقدیم خواهد کرد.

ماده ۷

فیصله دوستانه

۱. کمیته با هدف حصول فیصله دوستانه موضوع بر اساس احترام به تعهدات مقرر در میثاق، مساعی جمیله خود را در اختیار طرفین ذیربط قرار خواهد داد.
۲. توافق بر فیصله دوستانه [موضوع]، به بررسی شکایت بر اساس این پروتکل خاتمه خواهد داد.

ماده ۸

بررسی شکایات

۱. کمیته شکایاتی را که بر اساس ماده دو این پروتکل دریافت کرده در پرتو همه اسناد ارایه شده به کمیته بررسی خواهد کرد، مشروط بر اینکه این اسناد به طرف‌های ذیربط مخابره شود.
۲. کمیته شکایات موضوع این پروتکل را در نشست‌های غیرعلنی بررسی خواهد کرد.
۳. هنگام بررسی شکایت موضوع این پروتکل و چنانچه مناسب باشد، کمیته می‌تواند اسناد مرتبط صادر شده توسط سایر نهادهای ملل متحد، سازمان‌های تخصصی، صندوق‌ها، برنامه‌ها و سازوکارها، و سایر سازمان‌های بین‌المللی دیگر، از جمله نظام‌های منطقه‌ای حقوق بشر و هر ملاحظه یا توضیح دولت عضو ذیربط را لحاظ کند.
۴. هنگام بررسی شکایت موضوع این پروتکل، کمیته متناسب بودن اقدامات دولت عضو بر اساس بخش دوم میثاق را بررسی خواهد کرد. به این منظور، کمیته در نظر خواهد داشت که دولت عضو می‌تواند برای اجرای حقوق مقرر در میثاق گستره‌ای از تدابیر ممکن را در پیش گیرد.

ماده ۹

پیگیری دیدگاه‌های کمیته

۱. پس از بررسی شکایت، کمیته نظر و هر توصیه‌ای که درباره آن داشته باشد را به طرفین مربوط اعلام می‌کند.
۲. دولت مربوطه نظر و هر توصیه‌ای که کمیته داشته باشد را به نحو مقتضی لحاظ خواهد کرد و ظرف شش ماه به کمیته پاسخی کتبی خواهد داد. [این پاسخ] شامل اطلاعاتی درباره هر اقدامی است که با توجه به نظر و توصیه کمیته صورت گرفته است.
۳. کمیته می‌تواند از دولت عضو دعوت کند اطلاعات بیشتری درباره هر اقدامی که در پاسخ به نظر یا توصیه کمیته اتخاذ کرده ارایه کند، از جمله و بنابر صلاحدید کمیته، در گزارش‌های بعدی دولت عضو بنابر مواد ۱۶ و ۱۷ میثاق.

ماده ۱۰

شکایات بین دولتی

۱. هر دولت عضو پروتکل حاضر در هر زمان می‌تواند بر اساس این ماده اعلام کند که صلاحیت کمیته را برای دریافت و بررسی شکایاتی می‌پذیرد که درباره ادعای یک دولت عضو مبنی بر عدم ایفای تعهدات دولت عضو دیگر بر اساس میثاق باشد. شکایات صورت گرفته طبق این ماده تنها در صورتی دریافت و بررسی می‌شوند که توسط دولت عضوی طرح شده باشند که طی اعلامیه‌ای، صلاحیت کمیته را نسبت به خود پذیرفته باشد. هیچ شکایتی درباره دولتی که چنین اعلامیه‌ای صادر نکرده باشد توسط کمیته بررسی نخواهد شد. شکایات دریافتی طبق ماده حاضر بر اساس آیین زیر بررسی خواهند شد:

الف. اگر دولت عضو پروتکل حاضر اعتقاد داشته باشد که دولت عضو دیگری تعهدات خود را بر اساس میثاق ایفا نمی‌کند، می‌تواند با شکایتی کتبی مساله را به اطلاع آن دولت برساند. دولت عضو می‌تواند موضوع را به اطلاع کمیته نیز برساند. ظرف سه ماه از دریافت شکایت، دولت دریافت‌کننده توضیح یا هر اظهار کتبی دیگری را برای روشن شدن موضوع به دولت ارسال‌کننده شکایت ارائه خواهد کرد. [این توضیح یا اظهار] باید تا حد امکان و ارتباط، حاوی استناد به آیین‌ها و جبران‌های ملی باشد که صورت گرفته، در جریان بوده یا موجود است؛

ب. اگر ظرف شش ماه از دریافت شکایت اولیه توسط دولت دریافت‌کننده، موضوع با رضایت طرفین فیصله نیابد، هر یک از دولت‌ها حق دارد موضوع را طی ابلاغی به کمیته و به دولت دیگر، به کمیته ارجاع دهد؛

پ. کمیته تنها پس از احراز طی همه مراجع موجود داخلی به بررسی قضیه مطرح شده خواهد پرداخت. در مواردی که طی مقدماتی مراجع داخلی به صورتی نامعقول اطاله شود، این قاعده اعمال نخواهد شد؛

ت. با رعایت زیربند (پ) بند حاضر، کمیته برای فیصله دوستانه موضوع بر اساس احترام به تعهدات مقرر در میثاق، مساعی جمیله خود را در اختیار دولت‌های عضو قرار خواهد داد؛

ث. کمیته شکایات موضوع این ماده را در اجلاس غیرعلنی بررسی خواهد کرد؛

ج. در هر قضیه‌ای که بنابر زیربند (ب) بند حاضر [به کمیته] ارجاع شده باشد، کمیته می‌تواند از دولت‌های عضو مربوطه که در زیربند (ب) به آنها استناد شده، بخواهد هر اطلاعات مرتبطی را به آن ارائه کنند؛

چ. دولت‌های مربوطه که در زیربند (ب) بند حاضر به آنها استناد شده، می‌توانند هنگام بررسی موضوع توسط کمیته نماینده داشته باشند و اظهاراتی شفاهی و یا کتبی ارائه کنند؛

ح. کمیته پس از تاریخ دریافت ابلاغ مقرر در زیربند (ب) بند حاضر، با رعایت مصلحت، گزارشی به شرح زیر ارائه خواهد کرد:

اول) اگر [موضوع] بنابر مفاد زیربند (ت) بند حاضر فیصله شود، گزارش کمیته به بیان مختصر موضوع و نحوه فیصله آن محدود خواهد شد؛

دوم) اگر [موضوع] بنابر مفاد زیربند (ت) بند حاضر فیصله نشود، کمیته در گزارش خود مسایل موضوعی مرتبط میان دولت‌های مربوطه را شرح خواهد داد. اظهارات کتبی و سابقه اظهارات شفاهی دولت‌های عضو مربوطه به گزارش پیوست خواهد شد. همچنین کمیته می‌تواند تنها به دولت‌های عضو مربوطه هر دیدگاهی را که تشخیص می‌دهد با قضیه مطرح شده بین آنها مرتبط است، مخابره کند.

در هر قضیه، گزارش به دولت‌های عضو مربوطه مخابره خواهد شد.

۲. اعلامیه موضوع بند یک این ماده توسط دولت‌های عضو به دبیر کل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد و او نسخه‌هایی از آن را به سایر دولت‌های عضو ارسال خواهد کرد. اعلامیه در هر زمان و با اطلاع به دبیرکل قابل استرداد است. چنین استردادی مانع بررسی موضوع مندرج در شکایتی که بر اساس این ماده مطرح شده باشد، نخواهد شد. پس از آنکه دبیر کل ابلاغ استرداد را دریافت کرد، هیچ شکایتی [علیه دولت مسترد کننده] توسط

دولت عضو بر اساس این ماده پذیرفته نخواهد شد، مگر آنکه دولت عضو مربوط اعلامیه جدیدی صادر کرده باشد.

ماده ۱۱

آیین تحقیق

۱. دولت عضو پروتکل حاضر در هر زمان می‌تواند اعلام کند که صلاحیت کمیته را بر اساس این ماده شناسایی می‌کند.
۲. اگر کمیته اطلاعات موثقی دریافت کند که حاکی از نقض‌های شدید یا سیستماتیک هر یک از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مقرر در میثاق توسط دولت عضو باشد، از آن دولت عضو دعوت می‌کند در بررسی آن اطلاعات همکاری کرده و به این منظور، ملاحظات خود را درباره آن اطلاعات ارایه کند.
۳. کمیته می‌تواند با لحاظ هر ملاحظاتی که توسط دولت عضو مربوط ارایه شده باشد و نیز هر اطلاعات موثقی که در دسترس آن قرار گیرد، یک چند عضو کمیته را برای انجام تحقیق و گزارش فوری به خود تعیین کند. در موارد موجه و با رضایت دولت عضو، تحقیق ممکن است شامل بازدید از سرزمین آن [دولت] باشد.
۴. این تحقیق محرمانه انجام شده و در تمام مراحل رسیدگی، همکاری دولت عضو مربوط جلب خواهد شد.
۵. پس از بررسی یافته‌های تحقیق، کمیته این یافته‌ها و هر نظر و توصیه‌ای را که دارد به دولت عضو مربوط مخابره خواهد کرد.
۶. دولت عضو مربوط ظرف شش ماه از دریافت یافته‌ها، نظرات و توصیه‌های مخابره شده توسط کمیته، ملاحظات خود را به کمیته ارایه خواهد کرد.
۷. پس از آنکه رسیدگی‌های مربوط به تحقیقی که بر اساس بند ۲ این ماده انجام شده به پایان برسد، کمیته می‌تواند پس از مشورت با دولت عضو مربوط، خلاصه‌ای از نتایج رسیدگی را در گزارش سالانه موضوع ماده ۱۵ این پروتکل قید کند.
۸. هر دولت عضوی که بر اساس بند یک این ماده اعلامیه‌ای صادر کرده باشد می‌تواند در هر زمان آن را با ابلاغی به دبیر کل پس گیرد.

ماده ۱۲

پیگیری آیین تحقیق

۱. کمیته می‌تواند از دولت عضو مربوط دعوت کند در گزارش خود بر اساس مواد ۱۶ و ۱۷ میثاق، تفصیل هر اقدامی را قید کند که در پاسخ به تحقیق انجام شده به موجب ماده ۱۱ پروتکل حاضر انجام شده است.
۲. در صورت نیاز، کمیته می‌تواند پس از دوره شش ماه مقرر در بند ۶ ماده ۱۱، از دولت عضو مربوط دعوت کند اقدامات انجام شده در پاسخ به آیین تحقیق را به اطلاع آن برساند.

ماده ۱۳

تدابیر صیانتی

هر دولت عضو برای حصول اطمینان از اینکه افراد واقع در قلمرو صلاحیتی‌اش در معرض هیچ نوع سوءرفتار یا ارعاب به دلیل ارتباط با کمیته بر اساس این پروتکل قرار نخواهند گرفت، تمام تدابیر مناسب را به عمل خواهد آورد.

ماده ۱۴

مساعادت و همکاری بین‌المللی

۱. اگر کمیته مناسب تشخیص دهد با رضایت دولت عضو مربوط دیدگاه‌ها یا توصیه‌ها و تحقیقات خود که حاکی از نیاز به راهنمایی یا مساعادت فنی است، همراه با هر ملاحظه و پیشنهاد دولت مربوط درباره این دیدگاه‌ها یا توصیه‌ها را به سازمان‌های تخصصی، صندوق‌ها و برنامه‌های ملل متحد و سایر نهادهای صالح مخابره خواهد کرد.
۲. همچنین کمیته می‌تواند با رضایت دولت عضو مربوط هر امری که از شکایات بررسی شده طبق این پروتکل ناشی شده را به اطلاع چنین نهادهایی برساند؛ [اموری که] ممکن است به این نهادها در تشخیص تدابیر بین‌المللی مناسبی که در حوزه صلاحیتی آنها است و به دولت عضو مربوط در اجرای بهتر حقوق مندرج در میثاق کمک می‌کند، یاری رساند.
۳. به منظور آرایه کمک‌های فنی و تخصصی به دولت‌های عضو با رضایت آنها و اجرای بهتر حقوق مندرج در میثاق و ظرفیت‌سازی ملی در حوزه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سیاق پروتکل حاضر، وجه سپرده-ای بر اساس آیین‌های مرتبط مجمع عمومی ایجاد شده و مطابق قواعد و مقررات مالی ملل متحد اداره خواهد شد.
۴. مفاد این ماده نافی تکالیف هر دولت عضو به ایفای تعهدات خود به موجب میثاق نیست.

ماده ۱۵

گزارش سالانه

کمیته باید در گزارش سالانه خود خلاصه‌ای از فعالیت‌هایش را بر اساس پروتکل حاضر قید کند.

ماده ۱۶

انتشار و اطلاع

هر دولت عضو تعهد می‌کند میثاق و پروتکل حاضر را منتشر کرده و به آگاهی همگانی برساند و دسترسی به اطلاعات درباره دیدگاه‌ها و توصیه‌های کمیته را، به‌ویژه درباره مسایل مربوط به آن دولت عضو، تسهیل کند. این امر به اشکال قابل دسترس برای معلولین انجام خواهد شد.

ماده ۱۷

امضا، تصویب و الحاق

۱. پروتکل حاضر برای امضای هر دولتی که میثاق را امضا یا تصویب کرده یا به آن ملحق شده، باز است.
۲. هر دولتی که میثاق را تصویب کرده یا به آن ملحق شده می‌تواند پروتکل حاضر را تصویب کند. اسناد تصویب نزد دبیرکل سازمان ملل تودیع خواهند شد.
۳. هر دولتی که میثاق را تصویب کرده یا به آن ملحق شده می‌تواند به این پروتکل ملحق شود.
۴. الحاق با تودیع سند الحاق نزد دبیرکل سازمان ملل صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۸

لازم‌الاجرا شدن

۱. این پروتکل سه ماه پس از تاریخ تودیع دهمین سند تصویب یا الحاق به دبیرکل سازمان ملل لازم‌الاجرا خواهد شد.
۲. این پروتکل در خصوص هر دولتی که پس از تودیع دهمین سند تصویب یا الحاق این پروتکل را تصویب کند یا به آن ملحق شود، سه ماه پس از تاریخ تودیع سند تصویب یا الحاق آن دولت لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۹

اصلاحات

۱. هر دولت عضو می‌تواند اصلاح این پروتکل را پیشنهاد کرده و آن را تقدیم دبیرکل ملل متحد کند. دبیرکل هر اصلاح پیشنهادی را به دولت‌های عضو مخابره کرده و درخواست می‌کند درباره موافقت خود با تشکیل جلسه دولت‌های عضو برای بررسی و تصمیم‌گیری درباره پیشنهادها به او اطلاع دهند. چنانچه ظرف چهار ماه از تاریخ این مخابره دست‌کم یک سوم دولت‌های عضو با چنین جلسه‌ای موافقت کنند، دبیرکل جلسه را تحت نظارت سازمان ملل متحد برگزار خواهد کرد. دبیرکل هر اصلاحی را که با اکثریت دو سوم دولت‌های عضو حاضر و رای‌دهنده تصویب شود، جهت تأیید به مجمع عمومی تقدیم خواهد کرد و پس از آن برای پذیرش به همه دولت‌های عضو تقدیم خواهد شد.
۲. اصلاحیه‌ای که مطابق با بند یک این ماده تصویب و تأیید شده باشد، سی روز پس از آنکه تعداد اسناد پذیرش تودیع شده معادل دو سوم تعداد دولت‌های عضو در زمان تصویب الحاقیه شود، لازم‌الاجرا خواهد شد. پس از آن، اصلاحیه در خصوص هر دولت عضو، سی روز پس از تودیع سند پذیرش آن لازم‌الاجرا خواهد شد. اصلاحات تنها برای دولت‌های عضوی که آن را پذیرفته باشند الزام‌آور خواهند بود.

ماده ۲۰

انصراف

۱. هر دولت عضو می‌تواند در هر زمان با ابلاغ کتبی خطاب به دبیرکل سازمان ملل از پروتکل حاضر انصراف دهد. انصراف شش ماه پس از تاریخ دریافت ابلاغ توسط دبیرکل نافذ خواهد شد.
۲. انصراف نافذ ادامه اجرای مقررات این پروتکل در خصوص هر شکایتی که بر اساس مواد ۲ و ۱۰ یا هر آیینی که بر اساس ماده ۱۱ پیش از تاریخ نفوذ انصراف واقع شده باشد، نخواهد بود.

ماده ۲۱

ابلاغ توسط دبیر کل

دبیر کل ملل متحد موارد زیر را به همه دولت‌های مذکور در بند یک ماده ۲۶ میثاق ابلاغ خواهد کرد:
(الف) امضاها، تصویب‌ها و الحاقاتی که طبق این پروتکل صورت می‌گیرند؛
(ب) تاریخ لازم‌الاجرا شدن پروتکل حاضر و هر اصلاحیه‌ای که طبق ماده ۱۹ انجام شود؛
(پ) هر خروجی که طبق ماده ۲۰ واقع شود.

ماده ۲۲

زبان‌های رسمی

۱. متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی، و اسپانیایی پروتکل حاضر اعتبار واحدی دارند. [این پروتکل] در بایگانی ملل متحد نگهداری خواهد شد.
۲. دبیرکل ملل متحد نسخه‌های تایید شده پروتکل حاضر را به همه دولت‌های مذکور در ماده ۲۶ میثاق ارسال خواهد کرد.